

Ēl to, kad, sakysim, sio kritika. (Bus dangus)

1944-1945

Tėvynė

KAS GIRDET PAS MUS IR KITUR

Išsiuntinėti SLA raportai

SLA centro įstaiga praėjusią savaitę baigė ruošti Susivienijimo 1966 metų apyskaitas - raportus ir juos nusiųs terminu išsiuntinėti Valstijų Apdraudos Departamentams.

Ryšium su raportų užbaigimu ir jų pasirašymu į centrą buvo atvykęs SLA prezidentas Povilas P. Dargis. Ta proga jis turėjo organizacijos reikalais pasitarimą su Pild. Tarybos nariais, gyvenančiais New York'e - sekr. B. Pivaroniene, išdin. E. Mikuziute ir išdo glob. adv. S. Briedžiū. Taip pat su centro pareigūnais buvo aptarta busimo važaus, Tautinės Fondacijos, SLA istorijos ir kiti klausimai.

Šeštadienio vakare P. P. Dargis atsilankė į SLA 126 New Yorko kuopos pobuvį, kuris įvyko tos kuopos metinio susirinkimo proga.

SLA 126 KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Vasario 25 d. Susivienijimo centre įvyko SLA 126 kuopos metinis susirinkimas. Jame apžvelgta kuopos veikimas. Iš padarytų valdybos narių pranešimo matyti, kad kuopa praėjusiais metais padidėjo 11 narių, o taip pat visų narių stovis yra geras, mokesčiai mokami skirtingu laiku, išsibraukimų į narių tarpą nebuvo.

Išdas padidėjo. Kuopa, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, paskyrė po 10 dol. ALT, Taut. Fondui ir žurn. Lituanus. Taip pat paaukota 25,00 dr. K. Griniaus paminklui statyti.

Išklausius pranešimus, pirmtas siūlymas palikti tą pašią kuopos valdybą, kurią sudaro: pirm. - S. Jakšas, vicepirm. - G. Banienė, sekret. - A. Jurgėla, išdin. - A. Ošlapas, išdo glob. - J. Audėnas, J. Kiaušė ir M. Williams, dr. kvotėjas - dr. V. Kanauka, fin. sekret. - A. Sodaitis.

Po susirinkimo buvo tradicinės valės, į kurias atsilankė SLA prez. P. P. Dargis, sekret. B. Pivaronienė ir išd. E. Mikuziute. Nariai turėjo progos susitikti savo organizacijos vadovybe ir prie užkandžių pasikalbėti Susivienijimo ir kitais klausimais (r)

Atsiųsta Paminėti

Aleksas Ambrose "Chicago Lietuvos Istorija 1869-1959". Išleido Amer. Liet. Istorijos Draugija 1967 m. Knyga turi 664 pusl. Nemaža paveikslų, kietais viršeliais. Spaudė "Naujienuos", Chicagoje, kaina 10 dol. aGunama pas knygy platinčius.

KARYS No. 1, 1967 m. sausio mėn. Pasaulio lietuvių karių ir veteranų mėnesinis žurnalas. Prenum. metams \$6,00. Adr. 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuvių Dienos No. 1, 1967 m. sausio mėn. Paveiksluotas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Pren. \$6,00 metams. Adr. 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029.

Pasaulio Lietuvis. No. 26, 1967 m. sausio mėn. P. L.B-nės biuletėnis. Pren. \$2,00 metams. Adr. 18108 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119.

ESTAI MINI SAVO NEPRIKLAUSOMYBES SUKAKTĮ

Vasario 24 d. buvo Estijos Nepriklausomybės paskelbimo šventė. Estija pirmą kartą savo valstybę įkūrė 1918 m. Ją pripažino visi kraštai, o taip pat ir Sovietų Rusija, kuri, kaip žinoma, sulaužė visas tarptautines sutartis ir Estiją, kartu su Lietuva bei Latvija, 1940 metais okupavo jėga.

Estai, gyvendami laisvame pasaulyje, kasmet mini savo tautinę šventę. Šiais metais visose estų kolonijose iškilmingai buvo minėtas 49 metų sukaktis. Savo tautos laisvės estai siekia organizuoti, toje bendroje kovoje glaudžiai bendradarbiaudami su lietuvišiais, latvišiais ir kitomis tautomis.

PADEKA

Imigracijos ir Naturalizacijos įstaiga dėkoja Tėvynei už talkininkavimą ir atspausdinimą pranešimų, kuriais buvo priminta svetimsaliams, gyvenantiems Amerikoje, įteikti paštūni savo adresu.

BIRUTIEČIŲ PARENGIMAS

Kunigaikštienės Birutės karių šeimų moterų draugijos New Yorko skyrius kovo 5 d., Carnegie Endowment International Center patalpose, 345 E. 40th St., New York'e, ruošia savo metinį parengimą. Bus išstatyti parodai lietuvių dailininkų kuriniai. Taip pat atsilankė bus pavašinti.

Lietuviai kviečiami atsilankyti. Įėjimo auka 3 dol. Pradžia 4 avl. popiet.

GELIŲ PARODA

Kovo 4 d. New Yorko Koližėjume prasideda tarptautinė gelių paroda, kuri tęsis visą savaitę - iki kovo 12 d.

Šių metų paroda mini savo 50 metų jubiliejų ir ji skirsis nuo buvusių parodų savo didesne apimtimi ir gausumu. Dalyvauja 900 firmų, daržininkysčių ir gelių augintojų, išstatydami puikias žydinčias gėles ir retus augalus.

Šeštadieniais ir sekmadieniais paroda atidara nuo 1 val. iki 10 val. vakaro. Kitomis dienomis nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Ona Vinikienė, šiuo metu žiemos atostogas pralaidžia Miami, Fla. Savo laisše Tėvynei rašo: "čia yra daug malonių lietuvių. Surengiame draugiškus pobuvius ir puikiai praleidžiam laiką, kuris taip greit slenka."

Pastoviai Ona Vinikienė gyvena Meadville, Pa., kur yra įsikūrus, kaip medicinos daktaras, jos sunus Matas Vinikas.

Bridgeport, Conn.

Lietuvos Nepriklausomybės diena atžymėta sėkmingai. Minėjimas buvo suroštas LB skyr. vasario 19 d., lietuvių parap. salėje. Kalbėtojai buvo inž. Rigelis, vietinis ir Conn 4-to Distr. kongresmanas D. J. Irwin.

Į šį parengimą žmonių susirinko daug. Klausės prakalbų ir nemažai sudėjo aukų. Bažnyčioj Lietuvos laisvinimo reikalams sudėta 304 doleriai, svetainės programos metu suaukota \$377.60. Tad viso - \$681.60.

Malonu pastebėti, kad dabartinį laiką lietuviai daugiau

TAUTOS ŠVENTĖ NEW YORKE

New Yorko ir apylinkės lietuvių tautos istorinę sukaktį paminėjo vasario 19 d. Webster salėje, Manhattane. Po įprastinių apeigų, vėliau pagerbimo ir kun. J. Aleksio sukaltbėtos maldos, atidarymo žodį lietuvių ir anglų kalba tarė New Yorko ALTO skyr. pirm. dr. A. Budreckis. Taip pat sveikino Lietuvos generalinis konsulas V. Stašinskas.

Pagrindinę kalbą pasakė kongresmanas Theodore Kupferman. Jis supažindino susirinkusius su mintimis, kurios yra atspausdintos kongreso rekorduose, minint šiais metais Lietuvos nepriklausomybės sukaktį JAV kongrese. Kalbėtojo pareiškimai palankiai nutiekė klausytojus. Nesigailėta plojimų.

S. Gedvilaitė perskaitė N. Y. valstijos gubernatoriaus proklamaciją, atsiųstus sveikinimus ir rezolucijas. Jos priimtos vienbalsiai. Pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę.

Meninę programos dalį atliko New Yorko vyrų oktetas, vadovaujamas muz. A. Mrozinsko ir Tautinių Šokių grupės.

DEL SENOVES LIETUVOS TEISES STATUTO

Tėvynės vasario 3 d. nr 4 buvo įdomus straipsnis apie Senosios Lietuvos teisiną - Lietuvos Statutą.

Noriu padaryti keletą pastabų ir tu papildyti tame straipsnyje išdėstytas mintis. Nėra abejonės, kad Lietuvos Statute yra daug medžiagos, nušviečiančios senosios Lietuvos papročių teisę, kuri plačiau nebuvo niekur registruota.

Tačiau senosios Lietuvos teisės papročį liekanų yra ir kituose šaltiniuose. Kai kurios kryžiuočių tautos sutartys su praisais (pav. - Christburgo taikos sutartis) ir jų teisinys prusams, duoda daug medžiagos tam klausimui nušviesti.

Labai didelis žinių lobynas senosios Lietuvos papročio teisės tyrinėtoji yra Senosios Lietuvos Tribunolo sprendimai ir Lietuvos metrika, t.

Wilkes-Barre, Pa.

SLA 115 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 12 d., sekmadienį, 1:30 val., Lenkų Veteranų svetainėje, 237 E. Market Street.

Kadangi praėjusį mėnesį susirinkimo nebuvo, tai susidėjo nemaža įvairių reikalų, todėl visi nariai prašomi atsilankyti į šį kuopos susirinkimą. Bus primami mokesčiai. Lauksime visų.

Adam Miliauskas, sekr.

EAST CHICAGO, IND.

SLA 185 kuopos susirinkimas bus 1967 m. kovo 7 d., 7:30 val., Klubo patalpose.

SO BOSTON, MASS.

SLA 43 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 8 d., 7:30 val., Lietuvių Pil. D-jos patalpose, 368 W. Broadway.

DETROIT, MICH.

SLA 352 kuopos susirinkimas bus kovo 5 d., 12 val., Lietuvių Namuose, 3009 Lillman St.

Įdomiausi Lietuvos laisvinimo reikalais, gausiai lankosi minėjimuose ir prisideda aukomis.

Meninę programą pateikė seselės iš Putnam, Conn. Grupė seselių ir mokinių jaunų lietuvių, padainavo keletą gražių lietuviškų dainelių ir pašoko tautinių šokių. Bridgeporto lietuviai gerėjo surošta programa. A. S.

pė, vadovaujama Matulaitienės.

Okteto dainas atliko šventės paskirčiai ir minėjimo nuotaiškai. Retai girdimo okteto dainavimas atkreipė į save visų klausytojų dėmesį. Plojimai privertė dainas kartoti. Tenka pripažinti, jog oktetas New York'e yra dainos meno viena geriausių pajėgų, pasiekusi aukšto lygio ir tobulumo.

Tautiniai šokiai, palydimi akordeonu E. Šilkaičio, taip pat visus žavėjo. Pagarba tėvams, kurie leidžia vaikus dalyvauti tautinių šokių grupė, o taip pat pagyrimas motinoms, išdabinius savo dukras šokėjas spalvingais lietuviškų raštų drabužiais ir papuošalais. Gyvai šokius apibūdino K. Baltrušaitytė.

Prie stalų suaukota \$1487.30. Prie įėjimo surinkta daugiau tūkstančio, taigi iš viso pajamų gauta apie \$2,500.

Minėjimas praėjo sklandžiai, neuždelsiant. Šiais metais ištisai, ir galima sakyti, labai vykusiai, jį atliko jaunosios jėgos.

y. senosios Lietuvos valstybės archyvas.

Be to, reik atminti, kad rusų carų okupuotoje Lietuvoje, net ir panaikinus Liet. Statuto veikimą, jis veikė, šalia naujų rusų įstatymų, kurie lietuvių turtų paveldėjimą ir kai kuriuos kitus jų turinius reikalus. Daug medžiagos galima aptikti senosios rusų imperijos teismų, veikusių Lietuvoje, archyvuose, o taip apt ir Rusų Senato sprendimo rinkiniuose.

Minėtame straipsnyje rašoma, kad Lietuvos Statutas nutstojė veikęs Lietuvoje 1840 metais, bet reik nepamiršti, jog tas Statutas, kiek liečia paveldėjimo teisę valstiečių tarpe, o taip pat ir kitus tur-

tinus santykius tarp valstiečių, veikė Ukrainoje, Černigovo ir Poltavos gubernijose net iki 1918 metų, tai yra, iki bolševikų įstatymų įvedimo.

A. Leonas

TELEVIZIJA MAŽAI PADEDA MOKYKLoms

Vilniaus lietuvių bolševikėliai mano, kad dabar Lietuvoje televiziją jau turi progos matyti apie milijonas žmonių - trečdalis gyventojų. Mokytojai kelia mintį, kad televizija turėtų būti naudojama mokykloms, bent tam tikroms pamokoms dėstyti.

Tačiau su dabartiniais įrengimais Vilniaus televizijos centras to padaryti dar nepajėgias. Yra ir dabar mokomųjų laidų, tačiau dar tik apie septynias valandas per mėnesį.

TEISTOS UŽ PASISAVINIMĄ

Šiauliuose trys moterys buvo teisiamos už pasisavinimą 35,000 rublių iš Šiaulių autobusų taksomotorų ukio. Vyriausia buhalterė, mašinų eismo skirs tytoja ir konduktorė per maždaug pusketvirtą metų "nukombinavusios" tokią sumą iš valstybinės susisiekimo įstaigos.

Buhalterė buvusi jau nebe naujokė, 1954 metais už tokius pačius dalykus bausta. Dabar sudeginusi dalį dokumentų ir pabėgusi, - apsigyvenusi Kaune kita pavarde, apsirūpinusi ir kitu pasu. Jai bausmė - 15 metų kalėjimo ir turto konfiskavimas. Kitoms bendrininkėms paskirtos bausmės nenurodytos. Tiesoj pažymėta, kad ir jos gavo pelyntas bausmes."

Tokių aukštų bausmės norma už turinius nusikaltimus kitur neapraktikuojama. Sovietų Sąjungoje tokios bausmės yra teroro priemonė, liudijanti valdžios bejėgiškumą kovoje su tokiais nusikaltimais. (E)

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Vasario 25, 1967

ISMOKAMOS APDRAUDOS

MARĖ KAPIENĖ, 11 kp., Waterbury, Conn., prie SLA prisirašė lapkričio 2, 1926 m., mirė sausio 9, 1967 m. Velionės vyriui, Petriui Karpai, apdraudus išmokėta	\$300.00
ONA DARŽININKIENĖ, 18 kp., Westville, Ill., prie SLA prisirašė liepos 1, 1922 m. Velionės vaikams, Stella, Adam, Paul ir Cyril Daržinskams, apdraudus išmokėta	\$1,000.00
MARĖ ŽEBRAUSKIENĖ, 36 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 6, 1928 m., mirė sausio 17, 1967 m. Velionės vyriui, Jonui Zebrauskui, apdraudus išmokėta	\$600.00
JURGIS DREZNIS, 63 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 5, 1928 m., mirė sausio 20, 1967 m. Velionio dukterims, Mary Kazeneskie ir Lucille Svihla, apdraudus išmokėta	\$300.00
ANTANAS VERBICKAS, 127 kp., W. Lynn, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 7, 1941 m., mirė gruodžio 4, 1966 m. Velionio vaikams, Stanley ir Beatrice Werbickams, apdraudus išmokėta	\$500.00
PETRAS TAMOSIUNAS, 203 kp., Pittston, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 8, 1915 m., mirė vasario 9, 1967 m. Velionio giminaitei, Lilian Marshalonis, apdraudus išmokėta	\$300.00
MARĖ PURVINIENĖ, 284 kp., Tollester, Ind., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 1, 1931 m., mirė sausio 24, 1967 m. Velionės dukteriai, Mary Tomak, apdraudus išmokėta	\$440.00
JUOZAS SAVIKUNAS, 311 kp., West Frankfort, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 6, 1927 m., mirė vasario 3, 1967 m. eVlono sunaus viakams, Joe ir Etel May Swinkunams, apdraudus išmokėta	\$600.00
Viso	\$4,040.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$21,734.00
ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS	
E. Kemzura-Znotin, 17 kp., Brockton, Mass.	\$500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$1,250.00

B. PIVARONIENĖ, SLA Sekretorė

Kovo 3, 1967

SIŪSDAMI APLIKACIJAS, LAISKUS ARBA KEISDAMI ADRESĄ NURODYKIT ADRESE SAVO ZONOS ZIP CODE NUMERĮ. KIEKVIENTAS JŲ GALITE SUŽINOTI VIETOS PASTO ĮSTAIGOJE.

Iš adatos kirvio nepadirbsi. Kas dieną mintyje, tas naktį sapne.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
Notary Public
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. VI 7-4409
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidojimus. Kopyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir J. B. SHALINS

Dirva
TAUTINIS MINTIES LAIKRASTIS
Isteigtas 1915
6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103
Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais
Prenumeratos kaina metams—\$11.00, pusei metų—\$6.00
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai
— Leidžia —
Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

Laikraštis visų ir visiems,
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
"Nepriklausoma Lietuva" kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuvišką kroniką, geriausias romanas, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir kitokių pasiskaitymų.
LAIKRAŠTĮ APSIMOKA PRENUMERUOTI
Naujiems prenumeratoriams laikraštis siunčiamas visus metus už pusę kainos, kuri Amerikoje yra \$5.50 metams.
N. L. dabar pradeda duoti pranešimus apie Montrealy ruošiamą Pasaulinę parodą ir joje Lietuvii Dieną.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,
7722 George Street, LaSalle-Montreal, Canada

KELEIVIS
Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.
Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.
Jau galima gauti 1967 m. Keleivio Kalendorių
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje
NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina viliusius, tiksliausius ir įdomiausius žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—\$12.00 metams, \$7.00—pusė metų. Kitose valstybėse—\$16.00 metams, \$8.00—pusė metų, Chicagoj—\$15.00 metams, \$8.00—pusė metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608